

Oslo

Bydel Gamle Oslo

4: SLUTTRAPPORT

Foreldreveiledning i overgangen
barnehage – skole

Prosjekteier: Randi Strømsborg
Prosjektleder: Sumeya Hassan

Prosjektnummer:
Dato: 06.01.202 – 01.09.2020
Version X

1. KORT OPPSUMMERING AV PROSJEKTET

Frafall fra videregående skole starter tidlig så det gjelder å dreie ressursinnsats til forebyggende arbeid og tidlig intervensjon. I følge forskning på skolefrafall i Bydel Gamle Oslo, peker frafall fra videregående skole på svake lærer-elev relasjoner og mangel på foreldreinvolvering som primære risikofaktorer for skolefrafall. Tidlig barnehagestart skal ha positiv effekt på senere skoleprestasjoner, med forbehold om at det stilles særskilte krav til nettopp personlig omsorg og samspill i barnehagen. Det viser seg at behovet for personlig omsorg og samspill følger barna gjennom hele opplæringsløpet.

Analysene av registerdata fra Statistisk sentralbyrå fant at høy flyttehyppighet og foreldre utenfor arbeidslivet predikerer frafall fra videregående opplæring. Resultatene peker på sosial utjevning og økt bevissthet om levekårsstress som sentrale innsatsområder for å redusere bydelens høye skolefrafallstall. Uavhengig av kulturell bakgrunn og ressursnivå i hjemmet vises det til at støttende lærer-elev relasjoner henger tydelig og ikke tilfeldig sammen med utdanningsambisjoner og karakternivå¹. Bydelen ser at flere barn og unge mangler stabilitet i hjemmet, har foreldre som ikke har funnet sin plass i samfunnet som ikke tør å snakke med skolen om ungdommene sine. Foreldre kan ha store utfordringer med ulike strukturelle forhold, egne historier i bagasjen slik at de ikke evner å være støttespillere og rollemodeller for egne barn².

2. MÅLOPPNÅELSE

Målet med konseptfasen er å avdekke eventuelle ukjente utfordringer i det påfølgende prosjektet skal det utarbeides en struktur på hvordan barnehage og skole på best mulig vis kan samarbeide med foreldre til utsatte barn og unge. En av målsettingene etter endt konseptfase er at skal det utarbeides skisse til struktur på hvordan barnehage og skole på best mulig vis kan samarbeide med foreldre til utsatte barn og unge.

For at prosjektperioden skal anses som vellykket i henhold til det som er angitt i tildelingsbrevet må UDE kobles på i tidlig fase, og at prosjektet skal skriftlig dokumentere hvordan det legges opp til samarbeid mellom de to deltakende partene i prosjektet (bydelens tjenester og UDE). Hvorav dette arbeidet har vært utført av en prosjektgruppe, bestående av:

Bydel: Fagkonsulent, Prosjektleder, Styrer i barnehage, og Pedagogisk leder.

UDE: Undervisningsinspektør v/Tøyen, Undervisningsinspektør v/Vahl, og Pedagogisk leder i Tøyen språkgruppe.

Trinn 1:

Det ble i oppstarten av konseptmandatet igangsatt en forankrings prosess igjennom avdelingsdirektør i bydelen og daværende områdedirektør i utdanningsetaten. Da konseptet ble forankret i ledelsen, forpliktet både bydel og utdanningsetaten seg til et samarbeid. Likevel ble konseptutredningen gjort i en krevende tid med Covid-19 pandemien, hvor både barnehagene og skolene Tøyen og Vahl har befunnet seg i en vanskelig og uforutsigbar

¹ Barnehagekvalitet i levekårsutsatte og flerkulturelle byområder, Borgersen (2018)

²Her trykker skoen, Borgersen (2018)

situasjon. Til tross for den ekstraordinære situasjonen har konseptfasen gått som planlagt, med noe forsinkelse, og vi har klart å danne et grunnlag for et konsept.

Det ble gjennomført en konseptfase, med mål om å avdekke eventuelle ukjente utfordringer i overgangen mellom barnehage og skole, samt utarbeide og undersøke samarbeidsrutinene som ligger til grunn i dag. Konseptet har tatt i bruk en kvalitativ tilnærming metode for innhenting av informasjon, eksempelvis i form av intervjuer med representanter fra bydelens tjenester, workshops, og annen informasjonsinnhenting fra rapporter og Oslostandard 2020.

Trinn 2:

Funnene gjort i konseptfasen tilsier at det er nok av verktøy i barnehage, skole og AKS; Rammeplanen, Lærerplanen, Rammeplan for AKS og andre standarder for barnehagene, skolene og AKS for å nevne noen. Likevel beskriver noen av intervjupersonene at det vært utfordrende for de nevnte aktørene å danne seg nok kjennskap om de samme barna, samt videreføre og dele erfaringer om de og familiene deres. Det kommer frem at aktørene noen ganger også har ulik kunnskap og informasjon om de samme barna og foreldrene, og som i praksis da er utfordrende å videreføre. Informasjonen som ikke overføres i overgangen barnehage-skole, kan være en av de viktigste faktorene for de utfordringene som løftes i rapporten vår. Det oppstår noen informasjons gap, og disse gapene resulterer i at nettopp barn og foreldrene sine behov er i fare for å ikke bli videreført og/eller lyttet til.

Resultatene fra konseptfasen presenteres videre i en konseptevaluerings rapport som svarer ytterligere på de målsettingene beskrevet i både mandatet og tildelingsbrevet fra Delprogram Oppvekst og Utdanning. Funnene gjort i rapporten kommer ikke til å etablere noen nye møtearenaer, samarbeidsarenaer, eller nye metoder og verktøy – heller noen forslag til hvordan de allerede eksisterende verktøyene og arenaene kan brukes mer målrettet.

Prosjektmål	Grad av oppnåelse	Forklaring
Effektmål	Flere ungdommer som fullfører ordinær videregående opplæring	Tilegne seg Økt kunnskap om barn og unge og deres familier mht. deres møter med tjenesteapparatet
Virksomhetsmål	Bedre strukturer og samarbeidsformer på tvers av virksomheter	Utvikle konsept for hensiktsmessig overgang mellom barnehage og skole med fokus på foreldre og flerkulturell forståelse. Nye modeller for samarbeid mellom relevante tjenester om vurdering og oppfølging av barn og unge med helsemessige, personlige, sosiale eller emosjonelle vansker
Resultatmål	Bedret samarbeid mellom bydel og utdanningsetaten	Utarbeidelse av struktur for samhandling mellom bydelens tjenester og skolene Vahl og Tøyen om barn med utfordrende atferd.

3. PROSJEKTETS LEVERANSER

Produkt/leveranse	Status	Kvalitetskrav
Samarbeid og ansvarsfordeling mellom bydel og utdanningsetaten.	På planen	I konseptfasen har bydel og utdanningsetaten etablert samarbeid og ansvarsfordeling for hensiktsmessig overgang mellom barnehage og skole.
Struktur for samhandling mellom bydelens tjenester og skolene Vahl og Tøyen om barn med utfordrende atferd.	Mindre forsinkelser	Konseptevalueringen vil inneholde forslag til struktur for samhandling mellom bydelens tjenester (hovedsakelig barnehagene) og skolene tøyen og Vahl med utfordrende atferd. Mindre forsinkelser på bakgrunn av Covid-19 situasjonen.
Utvikle konsept for hensiktsmessig overgang mellom barnehage og skole med fokus på foreldre og flerkulturell forståelse.	Mindre forsinkelser	Konseptevalueringen vil skissere modell for hensiktsmessig overgang mellom barnehage og skole med fokus på foreldre og flerkulturell forståelse. Mindre forsinkelser på bakgrunn av Covid-19 situasjonen.

4. VURDERING AV GEVINSTOPPNÅELSE

Det bør settes noen målindikatorer for bydel og utdanningsetat som kan være med på å måle effekten av skissert modell. Konseptet tas med videre inn i samarbeidsgruppen mellom bydel og skole, for å se nærmere på hvordan det kan ses i sammenheng med det arbeidet som allerede gjøres med Oslostandard.

5. REGNSKAP/BUDSJETT

Økonomiske hovedtall.

Hva	Godkjent budsjett	Faktiske kostnader
Frikjøp av ressurs – bydel	Ja	350 00,-
Frikjøp av ressurs – Vahl Skole	Ja	175 000,-
Frikjøp av ressurs – Tøyen Skole	Ja	175 000,-

6. EVALUERING

6.1. Suksessfaktorer

En viktig faktor for god gjennomføring av innsiktsarbeidet har vært å forankre konseptet i ledelsen. Prosessen har bidratt til en klarhet og bedre kjennskap til hverandres (bydel og utdanningsetaten) mandat, de ulike relasjonene til foreldre, samt utfordringene. Det oppleves også at bydel og skolene har et klarere bilde i hvilke grep som bør inngå i det videre arbeidet, og hvilke muligheter som allerede eksisterer for å få en mer sømløs overgang.

Resultatene som har blitt skissert i konseptevalueringen mener vi kan være gjenkjennbar for også andre bydeler og skoler. Konseptet er en del av porteføljen til Områdesatsingen, delprogram oppvekst og utdanning, samt inngående i barnehageprogrammets portefølje. Vi mener at både utfordringene og mulighetsrommene definert i rapporten kan overføres til andre bydeler og skoler. Rapportens funn kan kanskje også bidra til å forenkle bruk av årshjulet i Oslostandarden, samt overføringsskjemaet som verktøy og dets funksjoner.

6.2. Usikkerhet

- Utdanningsetaten er under omorganisering, og det er usikkert hvem som blir ny områdedirektør, som kan skape utfordringer rundt forankring.
- Både skolene Tøyen og Vahl har nye rektorer, usikkerhet rundt forankring.
- Hvordan iverksette den forenklede modellen
- COVID-19 situasjonens utvikling og konsekvenser for konseptet
- Ressurser i barnehage og skole til oppfølgingsarbeidet
- Kan virke som enda en «ny» implementering og kan påvirke kapasiteten til barnehage og skole negativt
- Det har vært få styringsgruppemøter, og det kan være fare for at eierskap til produktet kan bli krevende

6.3. Viktige læringspunkter

Tydelig mandat og føringer for konsept, og det har vært et godt samarbeid og informasjonsdeling på tvers. Konseptet har lært oss til at vi har tilstrekkelig med verktøy som allerede er påkrevd for å gjøre trygge barn og foreldre i overgangen barnehage til skole.

For god bruk av samarbeidsmodellen anbefales det at Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) og Samarbeidsutvalget (SU) inkluderes inn i samarbeidet.

- Det er viktig å se til de metodene og verktøyene barnehage, skole og AKS allerede har og er pålagt å bruke.
- Arbeidsgruppen har vært en viktig arena for å dele erfaringer, da det har vært både representanter fra både bydel og utdanningsetaten tilstede
- Det har vært god sammenheng mellom mandatets tenkte effekt og leveransene

- Til tross for den spesielle tiden vi har befunnet oss i, har prosjektgruppen klart å følge opp konseptet
- For å sikre mer eierskap til produktet, vil det være viktig å inkludere styringsgruppen mer.

